

Omsorgsförvaltningen
Arbetsmetoder i LSS-rådet

Handläggare:
Jeanette Nordin

Arbetsmaterial inför workshop

Arbetsmetoder i LSS rådet

Bakgrund

LSS-rådet arbetar för att öka inflytande och delaktighet för personer som ingår i LSS personkretsar. Rådet behandlar frågor som påverkar vardagen och tar tillvara kunskaper och erfarenheter från brukare och brukarorganisationer.

För att LSS-rådet ska vara ett forum där delaktighet och ömsesidig respekt råder har detta dokumentet tagits fram. Dokumentet är tänkt att användas som ett stöd i rådets arbete. Dokumentet är inte styrande varför rådet själva ansvarar för innehåll och beslut om ändringar. Dokumentet visar en viljeriktning i hur rådet vill arbeta.

1. Hur ärenden och frågor kommer in till rådet.

LSS-rådet tycker att det är viktigt att frågor som lyfts i rådet kommer från dem som berörs av rådets frågor. Därför tar LSS-rådet här upp exempel och förslag på metoder att använda för att frågor ska komma in till rådets möten.

LSS-rådets arbetsutskott kan uppmuntra ledamöter eller andra att lämna frågor till arbetsutskottet. Grupper som arbetsutskottet särskilt kan uppmuntra är brukare, brukarföreningar, andra brukarråd och forum. Arbetsutskottet kan även uppmuntra förvaltningen att lämna in frågor till rådets arbetsutskott. Exempel på olika sätt att få in frågor till arbetsutskottet är

1. Radio Fyris kan skicka ut meddelanden via radion.
2. Förslagslådor kan sättas upp på platser där det är personer som berörs av LSS-insatser rör sig.
3. Brukarrådet inom dagligverksamhet och boende kan uppmuntras att lämna in frågor.
4. Verksamhetschefer kan förmedla frågor från daglig verksamhet eller boenden.
5. Ge makten vidare kan kontaktas så att de kan ta upp frågor i deras arbetsgrupper.
6. Forum för brukarinflytande kan kontaktas.
7. Brukarombudet kan kontaktas.

LSS-rådet har under perioder återkommande frågor som kommer upp. Det har funnits tendenser där ärenden inte avslutas. För att undvika detta kan arbetsutskottet använda Excellista där ärenden går att följa. Excellistan finns på omsorgsförvaltningens intranät. Ansvarig för listan är den tjänsteperson som handlägger LSS-rådet.

LSS-rådet har ibland fått vänta länge på att en fråga kommer till nämnd. Detta vill rådet förbättra. Det är därför viktigt att förvaltning och nämnd tar ansvar för att ärenden kommer till nämndens kännedom.

2. Arbetsutskottets arbete.

LSS-rådets arbetsutskott har ansvar för innehållet i rådets kallelser. Det är viktigt att arbetsutskottet planerar effektiva möten. Utskottet ska se till att antalet punkter inte blir så många. Det är viktigt att utskottet diskuterar och prioriterar vad som är viktigt att ta upp. Ett sätt att effektivisera möten är att ha ett par större frågor som behandlas vid varje möte. Exempel på större frågor kan vara daglig verksamhet eller kultur och fritidsaktiviteter.

Kallelserna ska vara tydliga och lätta att förstå. Gäster som bjuds in behöver ha information om vad som förväntas av dem.

Det är viktigt att utskottet har tid på sig att få ihop en kallelse. Utskottet hjälps åt men handläggande tjänstepersonen håller ihop och bjuder in föredragare. Möten för utskotten behöver planeras i god tid innan kallelsen skickas ut.

3. Förberedelser inför LSS-rådets möten.

För att LSS-rådets möten ska vara effektiva, konstruktiva och tillgängliga för alla ledamöter är det viktigt att alla har möjlighet att förbereda sig. Även inbjudna som ska berätta något på mötet behöver tid för förberedelse. Brukarrepresentanter och brukarföreningarna har förberedande möten innan LSS-rådet. Det finns brukare som inte är medlemmar i en förening men som ändå kan vara ledamot i LSS-rådet. De är välkomna till föreningarnas möten. Förvaltningen arbetar med förberedelse genom möten och mailkorrespondens. **Hur förbereder sig politiken? Kan arvodering ske för förberedande möten?**

När frågor ska förberedas inför möten kan brukarföreningar, förvaltningen och politiken träffa brukare som inte är ledamöter i rådet. Det går även att kontakta brukarrepresentanter från andra råd inom förvaltningen. Vid behov kan arbetsgrupper med brukarrepresentanter bildas för särskilda frågor. Om brukare med egen erfarenhet vill starta egna förberedelsegrupper så går det bra.

4. Information och tillgänglighet

Det är viktigt att LSS-rådets möten är tillgängliga för alla som deltar. Alla ska kunna ta del av och förstå de frågor och handlingar som tas upp på rådets möten.

LSS-rådets protokoll behöver spridas och göras tillgängliga på flera sätt. Exempelvis önskas det att protokollen skrivs på klarspråk och LättLäst. Protokollen kan även läsas in av Radio Fyris för att spelas upp.

Spridning av protokollen behöver öka så att fler kan ta del av frågor som kommer upp på rådets möten samt att fler har vetskap om att LSS-rådet finns. Chefer och medarbetare som stöttar personer med funktionsnedsättning ansvarar för att den som vill ta del av protokoll från rådet också får det. Detta kan ske både individuellt eller på gemensamma möten.

Vid särskilda händelser eller beslut i rådet kan media informeras särskilt. Även om de redan nu kan ta del av protokollen via hemsidan.

Spridning av protokoll kan exempelvis ske till följande:

1. Alla dagliga verksamheter
2. Alla gruppbestäder och servicebasar
3. Alla med insatsen personlig assistans
4. Till funktionshinderrörelsens föreningar som berörs av LSS insatser

5. Öppna möten.

LSS-rådets möten är öppna för åhörare. Anmälan om närvaro behöver inte ske i förväg. De som deltar vid öppna möten och som inte är ledamöter behöver presentera sig för rådet.

Föredragande gäster på rådets möten får gärna vara med under hela mötet. För att rådets alla anmälda punkter ska hinnas med är det viktigt att gästen inte får frågor utanför sin egen punkt i kallelsen. Det handlar både om respekt för att gäster ska känna sig pålästa i sin fråga och att ordförande ska kunna hålla i möten enligt den kallelse som skickats ut.

6. Inflytande, delaktighet och bemötande.

Uppsala kommun är skyldig att samverka med brukarorganisationer i frågor som rör målgrupper inom LSS. Det finns riktlinjer för samverkan men ingen uttalad metod för hur det kan ske. LSS-rådet skapades utifrån en gemensam vilja att öka inflytande och delaktighet inom nämndens ansvarsområde.

LSS-rådets ledamöter anser att dialog är viktigt och att former för samverkan behöver ses över och förbättras vid behov. Det är särskilt viktigt att brukare och brukarorganisationer kan nå fram med sina budskap.

LSS-rådets ledamöter vill att rådets arbete och möten ska kännas konstruktiva, vara hoppningivande och ge energi. Mötena ska leda till känslan av att göra skillnad och stordåd. Det ska vara roligt att vara med på LSS-rådet. Resultatet ska leda till förändringar och stolthet.

För att öka inflytande för ledamöter med egen erfarenhet av funktionsnedsättning behöver mer utrymme läggas på de med egen erfarenhet av funktionsnedsättningar i rådet. Maktobalansen inom rådet ska alltid beaktas. Det är viktigt att alla känner sig trygga och därmed vågar uttrycka sina åsikter.

Alla ledamöter i rådet behöver tänka på hur en formulerar sig och hur en uttrycker sig till varandra. Ordförande har en särskild uppgift och ansvar för att det råder en god ton i LSS-rådet.

Metoder

LSS-rådet har tillsammans tagit fram exempel på metoder och former för att öka förståelsen mellan brukare/brukarrepresentanter och politiker och hur dessa ska leda till ökad delaktighet och inflytande. Ordföranden har i sin roll i uppdrag att vara uppmärksam på att alla ledamöter är delaktiga i frågor som tas upp i rådet. För att uppnå detta kan olika metoder användas.

1. För att stötta ledamöter i att våga säga vad de tycker kan samtal i så kallade bikupor var en metod. Den går ut på att frågor diskuteras i mindre grupper om två och två. Efter det får varje deltagare berätta vad de kom fram till.
2. Ordförande kan fråga varje ledamot om dennes åsikt i aktuell fråga under mötet.
3. Det kan vara en fördel att använda sig av grupparbeten under rådets möten. Då ges fler möjlighet att uttrycka sig i mindre grupp vilket kan innebära att fler åsikter kommer fram i rådet.
4. Rådet kan kunna använda sig av en dialoglåda liknande den som kommunen tagit fram i arbetet med kommunens värdegrund. Metoden innebär att alla får två kort med texten ”håller med” och ”håller inte med”. En fråga ställs i rådet och alla får hålla upp det kort som passar ens egen åsikt i frågan. Ordförande kan sedan be några i rådet att beskriva varför de valde det kort de gjort. Detta kan leda till att fler får möjlighet att uttrycka sina åsikter och tar mer plats i diskussionerna.
5. För att LSS-rådet ska få ta del av fler synpunkter och idéer kan arbetsutskottet bjuda in brukare som inte är ledamöter till rådets möten. Brukarna kan förbereda ämnen eller svara på frågor från rådet.
6. LSS-rådet kan boka in och genomföra DMO slingor enligt Delaktighetsmodellen.
7. LSS-rådet kan anordna workshops med diskussioner kring olika ämnen som brukare/brukarrepresentanter, politiker eller förvaltning vill diskutera.
8. Rådet kan arrangera temadagar där fler än rådets ledamöter bjuds in.
9. I samband med möten eller temadag kan rådet genomföra rundabordssamtal med publik.

Mer om workshops och temadagar

Workshops är en form av metod att använda för att få information om vad LSS-rådets målgrupper har för behov och vilka frågor de vill att rådet ska lyfta. Workshops kan ske på olika sätt och med olika syften. Exempelvis skulle brukare hålla i en workshop och berätta om egna erfarenheter. Där skulle syftet kunna vara att utbyta information och genom dialog lösa olika problem.

Temadagar är en annan form för att dela information och ta del av aktuella frågor tillsammans.

LSS-rådets förslag på ämnen att ha temadagar eller workshops kring:

7. Boendefrågor.
8. Information om olika diagnoser.
9. Vad innebär det att ha en godman eller förvaltare?
10. Myndighetsutövning. Hur går processen till?
11. Vad innebär det att få en insats inom LSS?

7. LSS-rådets budget

För att rådet ska kunna planera sina möten och kostnader önskas en för rådet uttalad budget.

LSS-rådets ledamöter arvoderas med timarvode enligt kommunfullmäktiges fastställda ersättningar för den tid de är på LSS-rådets möten.

För att alla ska ha samma förutsättningar att vara förberedda inför sammanträden borde varje ledamot ersättas med två timmars arvodering om förberedelserna skett i grupp.

8. Uppföljning av rådets arbete.

LSS-rådet rådgör årligen kring flera olika frågor inom verksamhetsområdet. För att veta om rådets arbete inneburit mer inflytande och delaktighet behöver rådets arbete följas upp. Uppföljning kan ske genom årlig verksamhetsberättelse eller en mer grundlig uppföljning. Uppföljning av rådet bör även innefatta arbetsutskottets arbete.

Inför uppföljning kan rådet ta fram indikatorer att följa under verksamhetsåret. Exempelvis skulle en indikator kunna vara ökad delaktighet. Rådet skulle även kunna lyfta fram de frågor som rådet varit rådgivande i vid en uppföljning.

Vid en uppföljning skulle rådet kunna undersöka hur delaktighet skett på individnivå, verksamhetsnivå och systemnivå.